

STARFSLEYFISSKILYRÐI FYRIR SUND- OG BAÐSTAÐI

Samræmd starfsleyfisskilyrði vegna hollustuháttar, sbr. lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, með síðari breytingum

1. ALMENN ÁKVÆÐI OG GILDISSVIÐ

		Rgl.nr.	Uppfyllit
1.1	Sund- og baðstaðir eru hvers konar sundlaugar úti sem inni, setlaugar, iðulaugar, kennslulaugar, varmalaugar, endurhæfingarlaugar, barnalaugar, busllaugar, köld ker, laugar á hótelum, sumardvalarstöðum og baðstofur.	L. 7/1998. 4. gr. Rgl. 941/2002, 7. gr. Rgl. 814/2010, 2. gr.	
1.2	Starfsleyfið gildir aðeins í húsnæði sem tilgreint er í starfsleyfinu og hlotið hefur staðfestingu leyfisveitanda byggingarleyfis á því að starfsemin sé í samræmi við samþykkta notkun húsnæðisins. Skrá skal leyfilegan hámarksfjölda gesta í starfsleyfi.	Rgl. 941/2002, 13. og 14. gr. Rgl. 814/2010, 8. gr.	
1.3	Starfsleyfi skal hanga uppi á áberandi stað.	Rgl. 941/2002, 13. gr.	
1.4	Rekstraraðila ber að veita heilbrigðisnefnd upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á starfsemi sem varða ákvæði starfsleyfis með hæfilegum fyrirvara.	Rgl. 941/2002, 12. gr.	
1.5	Ef um annan starfsleyfisskyldan rekstur er að ræða samhliða gilda viðeigandi starfsleyfisskilyrði.	Rgl. 941/2002, 7. gr.	
1.6	Aðgangur skal vera að neysluvatni, um gæði þess gilda ákvæði reglugerðar um neysluvatn.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	
1.7	Rekstraraðili ber ábyrgð á rekstri fyrirtækis að öllu leyti þar með talið að lögum og reglum, sem eiga við um starfsemina sé fylgt sem og kröfum í starfsleyfi. Farið skal að ákvæðum reglugerðar nr. 814/2010 um hollustuhætti á sund- og baðstöðum, eftir því sem við á. Þá skal rekstri hagað í samræmi við handbók fyrir sund- og baðstaði frá 2012 og öryggishandbók fyrir sund- og baðstaði frá 2013.	Rgl. 941/2002, 13. og 14. Rgl. 814/2010, 4. gr. og 17. gr.	

2. HÚSNÆÐI OG BÚNAÐUR

		Rgl.nr.	Uppfyllt
2.1	Mannvirki og búnaður á sund- og baðstöðum skal þannig gerður og viðhaldið að fyllsta öryggis og þrifnaði verði komið við.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
2.2	Húsakynni skulu vera rúmgóð, björt, hæfilega hituð og lofræst á fullnægjandi hátt.	Rgl. 814/2010, 8. gr.. Rgl. 941/2002, 14. gr.	
2.3	Gólfefni skal uppfylla viðeigandi staðla um hálkuviðnám.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
2.4	Greiður aðgangur skal vera að drykkjarvatni á sundstöðum þar sem sundkennsla fer fram.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	
2.5	Umhverfis laug skal vera a.m.k 1,5 m breitt steypt eða hellulagt svæði eða annað sambærilegt yfirborðsefni sem auðvelt er að ræsta og sótthreinsa. Gönguleiðum við útilaugar skal halda frostfríum og lýsing við laugar skal vera góð.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
2.6	Gestir skulu hafa aðgang að fullbúinni snyrtingu, sem er lofræst með opnanlegum glugga eða vélrænni lofræsingu. Ruslafata með loki skal vera í hverju salernisrými. Þar sem samtímis geta dvalið allt að 50 gestir skal vera a.m.k. eitt salerni ásamt handlaug fyrir hvort kyn. Fyrir hverja 100 gesti til viðbótar bætist við eitt salerni fyrir hvort kyn.	Rgl. 941/2002, 15. gr. Rgl. 8148/2010 8. gr.	
2.7	Gestir skulu eiga greiðan aðgang að búnings- og baðaðstöðu. Í baðaðstöðu skulu gestir hafa aðgang að fljótandi sápu og aðstaða skal vera til að sinna ungbörnum á öruggan hátt. Í búningsaðstöðu skal miða við a.m.k. 0,5 m ² fyrir hvern gest. Þar skal einnig vera greiður aðgangur að fullbúinni snyrtingu.	Rgl. 814/2010 9. gr.	
2.8	Í baðaðstöðu skulu vera fyrirmæli um að gestir þvoi sér án sundfata áður en gengið er til laugar. Aldrei skulu vera færri en tvær sturtur fyrir hvort kyn og þrjár á þeim stöðum þar sem sundkennsla fer fram. Við mat á nauðsynlegum fjölda sturta skal miða við það að hver sturta sé notuð af 12 manns á klukkustund. Aðgangur skal vera að salerni við sturtur það sem það á við.	Rgl. 814/201, 9. gr.	
2.9	Læst og lofræst ræstiaðstaða með skolvaski skal vera til staðar. Þar skal vera nægilegt geymslurými fyrir ræstiáhöld og efnavöru.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	

2.10	Vatnshiti í sturtum og handlaugum skal ekki vera hærri en 43°C og skal það tryggt með sjálfvirkum hitastýrðum blöndunartækjum og segulloka eða öðrum sambærilegum búnaði.	Rgl. 814/201, 12. gr.	
2.11	.Í baðaðstöðu skulu gestir hafa aðgang að mildri fljótandi húðsápu og aðstaða skal vera til að sinna ungbörnum á öruggan hátt.	Rgl. 814/2010, 9. gr.	
2.12	Geymslur skulu vera fyrir færانleg tæki og búnað og gengið frá þannig að ekki stafi hætta af.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	

3. HREINLÆTI OG ÞRIF

Rgl.nr. Uppfyllt

3.1	Á sund- og baðstöðum skulu vera skriflegar verkáætlar sem segja til um framkvæmd og tíðni þrifa.. Allar upplýsingar og skráningarskulu vera aðgengilegar fyrir eftirlitsaðila.	Rgl 814/2010 7. gr.	
3.2	Húsnæði og öll aðstaða skal þrifin daglega eða oftar eftir þörfum. Hreinlætisáætlun skal fela í sér umgengnisreglur og áætlar eftir því sem við á, s.s. um meindýravarnir, þrif og gerileyðingu. Allsherjarhreingerningu skal gera minnst árlega. Við þrif er nauðsynlegt að nota efni sem henta hverju sinni t.d. vegna útfellinga sem geta myndast við blöndun á jarðhitavatni og köldu vatni.	Rgl. 941/2002, 11. og 14. gr. gr.	
3.3	Gólfefni og frágangur húsnæðis skal vera þannig að þrif séu auðveld.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	
3.4	Þrif skulu vera fullnægjandi, leitast skal við að nota umhverfisvæn efni þar sem því verður við komið og forðast óþarfa notkun á efnavöru.	Rgl. 941/2002, 18. gr.	
3.5	Loftræsikerfi skal hreinsa og þjónusta reglulega. Þjónustuhandbók eða samsvarandi leiðbeiningar fyrir loftræsikerfi skulu vera aðgengilegar fyrir eftirlitsaðila.	Rgl. 941/2002, 11. Gr og 14. gr.	
3.6	Reykingar eru bannaðar þar sem almenningur leitar þjónustu.	Lög nr. 6/2002.	
3.7	Ekki má hleypa hundum, köttum eða öðrum dýrum inn í húsnæðið.	Rgl. 941/2002, 19.gr.	
3.8	Gæta skal fyllsta hreinlætis og snyrtimennsku. Allur búnaður skal vera hreinn og heill.	Rgl. 941/2002, 14. gr.	

4. MATVÆLI

4.1	Um matvæli gilda lög nr. 93/1995 um matvæli með síðari breytingum og	Lög nr. 93/1995	
-----	--	--------------------	--

reglugerðum settum samkvæmt þeim.

5. HEILNÆMI VATNSINS

		Rgl.nr.	Uppfyllt
5.1	Baðvatn í laugum skal hreinsað og sótthreinsað á viðurkenndan hátt samkvæmt ákvæðum í reglugerð um hollustuhætti á sund- og baðstöðum.	Rgl. 814/2010, 17. gr.	
5.2	Hvorki er gerð krafa um hreinsibúnað né sótthreinsun í köldum kerjum, með hitastig á bilinu 0-16°C, ef hægt er að tryggja heilnæmi vatnsins á annan hátt. Heilnæmi vatns í köldum kerjum skal uppfylla kröfur reglugerðarinnar.	Rgl. 814/2010, 4. gr.	
5.3	Styrkur klórs, sýrustig, endurnýjunarhraði og síunarhraði vatns í laugum, skal vera í samræmi við II. viðauka og önnur ákvæði ofangreindrar reglugerðar.	Rgl. 814/2010, 17. gr.	
5.4	Í þeim laugum þar sem sjálfvirk miðlun, gát og skráning er á klór og sýrustigi skal samanburðarmæling gerð á fríum og bundnum klór ásamt sýrustigi a.m.k. daglega. Skal sú mæling skráð sérstaklega. Þar sem slík sjálfvirkni er ekki til staðar skal mæling og skráning fara fram a.m.k. fjórum sinnum á dag þegar aðsókn er mikil og a.m.k. tvisvar á dag þegar aðsókn er lítil. Magn frís klórs, bundins klórs og sýrustig skal vera í samræmi við II. viðauka reglugerðar um hollustuhætti á sund- og baðstöðum.	Rgl. 814/2010, 17. gr.	
5.5	Búnaður og tæki til vatnshreinsunar skulu yfirfarinn a.m.k. árlega. Viðhaldsskrá skal vera aðgengileg heilbrigðiseftirliti.	Rgl. 814/2010, 7. gr.	
5.6	Örveruinnihald í laugarvatni skal standast kröfur IV.viðauka ofangreindrar reglugerðar.	Rgl. 814/2010 IV. viðauki	

6. ÖRYGGGI OG SLYSAVARNIR

		Rgl.nr.	Uppfyllt
6.1	Á sund- og baðstöðum skal vera til staðar neyðaráætlun, viðbragðsáætlun og öryggisreglur og skulu allir starfsmenn upplýstir um þær. Öryggisreglur skulu vera sýnilegar gestum öryggismerkingar skulu vera í samræmi við leiðbeiningar Umhverfisstofnunar.	Rgl. 814/2010, 11. gr.	
6.2	Á sund- og baðstöðum skal vera til staðar tiltækur viðurkenndur búnaður til skyndihjálpar. Skal sá búnaður yfirfarinn reglulega og starfsmenn,	Rgl. 814/2010, 11. gr.	

	sundkennarar og sundþjálfarar þjálfaðir í notkun hans ásamt viðbrögðum við neyðartilvikum a.m.k. einu sinni á ári.		
6.3	Gerð er krafa að starfsmenn geti veitt skyndihjálp ef slys ber að höndum. Starfsmenn sundstaða sem sinna laugargæslu skulu árlega gangast hæfnispróf sundstaða. Samanber viðauka III í reglugerð. Allir starfsmenn sundlauga skulu hafa sótt skyndihjálparnámskeið og það endurtekið eigi sjaldnar en annað hvert ár.	Rgl. 814/2010, 15. gr.	
6.4	Yfirsýn laugarvarða yfir laugarsvæðið skal tryggð, hægt er að styðjast við spegla og myndavélar til að tryggja þá yfirsýn. Laugargæsla hverrar laugar fyrir sig skal skilgreind í innra eftirliti.	Rgl. 814/210 11. gr.	
6.5	Lyf og hættuleg efni skulu geymd í læstum hirslum. Efnavara skal merkt á fullnægjandi hátt. Öryggisleiðbeiningar fyrir hættuleg efni skulu vera aðgengilegar.	Rgl. 941/2002, 14.gr.	
6.6	Einstaklingum undir áhrifum áfengis eða annarra vímuefna er ekki heimill aðgangur að sund- og baðstöðum.	Rgl. 814/2010, 14. Gr.	
6.7	Merkja skal greinilega hitastig í setlaugum og köldum kerjum og aðra þætti varðandi öryggi og slysaþættu, svo sem dýpi lauga, hættu við dýfingar, hálku á laugarbökkum og annað það sem nauðsynlegt þykir vegna öryggis sundgesta. Merkingar skulu vera greinilegar og staðsettar þannig að laugargestir komist ekki hjá því að sjá skiltin. Merkingar skulu taka mið af leiðbeiningum Umhverfisstofnunar (sjá viðauka II).	Rgl. 814/2010, 12. gr.	
6.8	Leiktæki og annar búnaður sem notaður er skal vera í lagi og þrifinn á fullnægjandi hátt samkvæmt hreinlætisáætlun.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
6.9	Skrá skal óhöpp og slys á þar til gerð eyðublöð (sjá www.ust.is). Skráningar skulu vera aðgengilegar heilbrigðiseftirliti.	Rgl. 814/2010, 15. gr.	
6.10	Þannig skal gengið frá setlaugum að ekki sé hætta á að börn geti dottið í þær.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
6.11	Armakútar eða sundjakkar sem hæfa notendum skulu vera til láns eða leigu. Skal búnaðurinn yfifarinn reglulega	Rgl 814/2010 13. gr.	
6.12	Auðkennismerkir s.s. sundhettur, armbönd eða sambærileg auðkenni skulu vera til staðar til að auðkenna barnahópa þegar við á.	Rgl. 814/2010 13. gr.	
6.13	Stærð og lögur niðurfallsrista og rista yfir útsogsopum skal vera þannig að ekki sé hætta á að fólk geti sogast fast við þær. Til að tryggja slíkt þurfa ristar að hafa það stórt flatarmál að mannslíkami geti ekki undir neinum kringumstæðum lokað niðurfallsrist. Einnig getur lögur	Rgl. 814/2010, 8. gr.	

	ristarinnar verið þannig að ekki sé hægt að festast við hana, t.d. kúpt eða sogni álíka mikið til hliðar og að framan. Göt á niðurfallsrist og útsogsristum mega ekki vera stærri en 8 mm.		
6.14	Sérstaka varúð skal viðhafa vegna hálku við set- og iðulaugar, æskilegt er að gönguleiðum sé haldið frostfríum. Flísar sem notaðar eru á laugarbökkum, steypiböðum og þar sem við á skulu uppfylla kröfur um hálkuviðnám og þær skal vera auðvelt að þrífa.	Rgl. 814/2010, 8. gr.	
6.15	Innstreymi í laugar skal ekki vera heitara en 55°C þegar það er tekið til blöndunar með köldu vatni og skal það tryggt með segulrofa eða sambærilegri lausn.	Rgl. 814/2010, 12. gr.	
6.16	Áhættumat í samræmi við Öryggishandbók fyrir sund- og baðstaði skal liggja fyrir og skal samantekt þess vera aðgengilegt eftirlitsaðila.	Rgl. 814/2010 7. gr.	

7. LÓÐ OG UMHVERFISMÁL

		Rgl.nr.	Uppfyllt
7.1	Aðkoma og lóð skulu vera hrein og snyrtileg og uppfylla almenn öryggissjónarmið.	Rgl. 941/2002, 14. gr. og 18. gr.	
7.2	Leitast skal við að draga úr sorpmyndun og auka endurvinnslu úrgangs. Spilliefnum skal komið til viðurkenndra móttökustöðva.	Rgl 806/1999	
7.3	Gæta skal þess að gestir verði ekki fyrir ónæði s.s vegna hávaða og mengunar frá bílum í lausagangi.	Rgl.941/20 02., 3. og 22.gr.	
7.4	Fara skal eftir ákvæðum reglugerðar um fráveitur og skólp eftir því sem við á.	Rgl. 798/2002.	
7.5	Við hreinsun og losun vatns úr laugum skal fara að ákvæðum reglugerðar um hollustuhætti á sund- og baðstöðum.	Rgl. 814/2010, 12. gr.	
7.6	Leitast skal við að nota umhverfisvæn efni til þrífa o.þ.h. þar sem því verður við komið og forðast óþarfa notkun á efnavöru.		
7.7	Starfsemin má ekki valda ónæði, sem er veruleg og ítrekuð truflun eða áreiti sem tilheyrir ekki því umhverfi sem um ræðir, s.s. vegna óþrifnaðar, ólyktar, hávaða eða titrings.	Rgl.941/20 02., 3. og 22.gr.	
7.8	Fjöldi sorpíláta skal vera í samræmi við umfang starfsemi og skal staðsetning þeirra, frágangur og umhirða vera í samræmi við reglugerð nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.	Rgl. 737/2003	

Starfsleyfisskilyrðin eiga sér m.a. stoð í eftirfarandi lögum og reglugerðum með síðari breytingum:

- Lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, reglugerð um hollustuhætti nr. 941/2002, reglugerð um meðhöndlun úrgangs nr. 737/2003, reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp, lögum nr. 6/2002 um tóbaksvarnir, lögum nr. 93/1995 um matvæli, reglugerð nr. 103/2010 um hollustuhætti sem varða matvæli, reglugerð nr. 724/2008 um hávaða, reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn, reglugerð nr. 814/2010 um hollustuhætti á sund- og baðstöðum og byggingarreglugerð nr. 112/2012.

Reykjavík 06.04.2018

Kristín Linda Árnadóttir

Viðauki I: Öryggisbúnaður á sund- og baðstöðum

Listi þessi er byggður á mati skyndihjálpar- og endurlífgunarráðs Rauða Kross Íslands frá árinu 2012.

Búnaður til endurlífgunar

- Súrefnistæki með stillanlegu flæði (1 til 15 lítrar) sem tengja má við blástursmaska. Ef langt er í aðstoð getur þurft auka 5 lítra súrefniskút.
- Kokrennur, 5 til 6 stærðir.
- Blástursmaski.
- Einnota blástursplast, hluti af persónulegum búnaði hvers starfsmanns.
- Öndunarbelgur, til afnota fyrir faglærða aðila á staðnum.
- Hjartastuðteki (AED), er æskilegur búnaður. Þyrfти að geta stuðað börn og fullorðna. Þörf fyrir þennan búnað eykst með aukkin fjarlægð frá bráðaþjónustu. Athuga þarf að nauðsynlegir fylgihlutir hjartastuðtekis séu tiltaekir og ferli til að tryggja að rafhlöður og „paddsar“ séu ekki útrunnir.
- Einfalt sogtæki (fyrir faglærða á staðnum). Ýmist getur verið um að ræða handsog, fótsog eða rafdrifið sogtæki.

Búnaður til björgunar

- Björgunarsveigur er nauðsynlegur í öllum laugum sama hversu djúpar þær eru.

Búnaður til aðhlynningar

- Sjúrakassi
- Flotbakbretti með minnst þremur ólum eða frönskum rennilás sem ekki límast saman í vatni. Höfuðpúðar á brettið eru nauðsynlegir.
- Kragar, stíflir og stillanlegir fyrir alla aldurshópa.
- Teppi
- Samspelkur 2 stk, auk þess 4 stk 8 sm teygjubindi til að festa samspelkuna
- Hlífðargleraugu,
- Burn Free 20 x20
- 10 x 10 og plastfilmu

Viðauki II um merkingar.

Almennt: Stærð og gerð merkinga/skilta skal taka mið að leiðbeiningum Umhverfisstofnunar sem hægt er að finna á heimasíðu stofnunarinnar, www.ust.is <https://ust.is/atvinnulif/hollustuhettir/sundstadir/oryggismerkingar/>

Merkingar/skilti skulu staðsett þannig að gestir komist hjá því að taka eftir þeim. Frístandandi skilti skulu vera í 1,0m hæð. Lágmarksstærð skilta er 35cm.

Yfirlitskort:

Teikning af helstu aðstöðu innandyra fyrir gesti ásamt laugarsvæði (staðsetning lauga, baðstofa, rennibrauta o.fl. eftir því sem við á). Einnig skal merkt hvar dýfingar eru bannaðar og hvar neyðarútgangar eru (skulu merktir með grænu EXIT merki/neymarútgangsmerki).	Staðsett í anddyri/inngangi sund- og baðstaða
---	---

Öryggisreglur:

Reglur sem rekstraraðili setur sér til að stuðla að öryggi gesta.	Staðsett í anddyri/inngangi sund- og baðstaða
---	---

Auðkennismerkir:

		Merki sem minnir á að hópar barna skuli auðkennismerkir.	Staðsett í anddyri sund- og baðstaða.
--	--	--	---------------------------------------

„Sundlaugarkallinn“

	Merki sem minnir gesti á að þvo sér án sundfata áður en farið er í laug	Staðsett í búnings- og baðaðstöðu sund- og baðstaða.
--	---	--

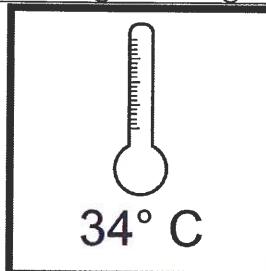
Hálkuviðvörur:

	Skal vera þar sem hætta er á hálku eða sleipu gólfí eða öðru þar sem fólk gæti dottið vegna þessa.	Staðsett þar sem við á hverju sinni.
--	--	--------------------------------------

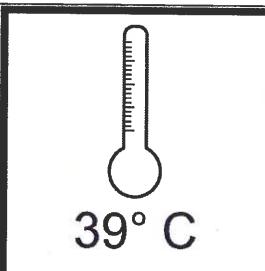
Botn dýpkar hratt

Skal vera þar sem botn sundlauga eða annarra laugarbotn hallar bratt, eða ef jafnt hallandi botn, þá við miðja langhlið.

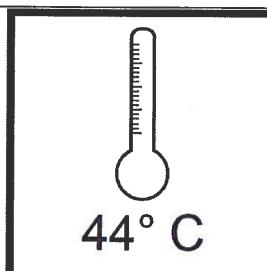
Staðsett á laugarbakknum þar sem við á.

Hitastigsmerking:

34° C

39° C

44° C

Hitastig í öllum gerðum lauga skal merkt hjá viðkomandi laug.

Hitastigsmerkingum skal breytt til samræmis við hitastig lauganna sem það stendur hjá.

Dýptarmerkingar

Skilt er að merkja dýpi lauga þegar það er minna en 1,5m eða yfir 3,0m.

Valfrjálst er að merkja aðrar dýptir á laugum.

Staðsett á laugarbakknum þar sem við á.

Dýfingar bannaðar

Skal staðsett þar sem dýfingar eru bannaðar t.d. í grynnri enda lauga, í stórum vaðlaugum.

Staðsett á laugarbakknum þar sem við á.

Aðrar merkingar:

Merkingar vegna vatnsrennibrauta eru á höndum Vinnueftirlitsins.

Neyðarútgangar og þættir sem tengjast brunavörnum eru í höndum Brunavarna.